2014-2015 ÖĞRETİM YILI
İDARİ YARGILAMA HUKUKU (ÇİFT)
BÜTÜNLEME SINAVI
(01.09.2015)

Not*: Sınav süresi (2) saattir**. *Sınav süresince öğrenciler derse ait her türlü not veya yazılı materyale başvurabilir.* ***Sınav kâğıdının okunaklı olmaması veya Türkçe bozuklukları *sınav notunun belirlenmesinde takdir hakkına etki edecektir. Gerekçeli olmayan, çelişkili yanıtlar değerlendirme dışı tutulacaktır.* ***Dilekçe sorusu, tek tabaka olarak verilen kâğıda (vize kâğıdına); diğer sorular çarşaf kâğıda (final kâğıdına) yapılmalıdır. Ek kâğıt verilmeyecektir***

DEĞERLENDİRME (TARTIŞMA/YORUM) SORULARI

1- 6545 sayılı Kanun ile İYUK'a getirilen "istinaf sistemi"nin; Anayasa'nın 155. maddesinde yer alan; "*Danıştay, idari mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.*" şeklindeki hükmünü de dikkate alarak Anayasaya aykırı olup olmadığını değerlendiriniz. **(15 puan)**

2- Yok hükmünde olan bir idari iradeye İdari Yargı'da yokluğun tespiti için bir dava açılabilir mi? Açılan davanın görülme şekli ile mahkemenin vereceği kararı; kararın muhtemel sonuçları ve uygulanma şeklini göz önünde bulundurarak tartışınız. (**15 puan)**

3- Bakırköy İlçesi sahil kesiminde yer alan bir alanda yeşil alanda kalan bir taşınmazın imar planı tadilatı ile yüksek katlı otel yapımına izin verilmesi işlemine karşı Bakırköy'ü Güzelleştirme ve Geliştirme Platformu'nun; platformun hukuki niteliğini de dikkate alarak iptal davası açıp açamayacağını tartışınız. **(15 puan)**

4- Tam yargı davasında ıslah ile dava miktarının azaltılması mümkün müdür? Davacı, tam yargı davasında dava konusu miktarın bir kısmından feragat ederse, bu feragat ettiği bölümü daha sonra arttırması kabul edilebilir mi? Gerekçeli olarak ve farklı ihtimalleri dikkate alarak değerlendiriniz. (**15 puan)**

DAVA DİLEKÇESİ YAZIMINA İLİŞKİN OLAY

(A), İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisidir ve girdiği İdari Yargı Final Sınavında kopya çektiği tespit edilmiştir. Bunun üzerine, Dekanlık (A) hakkında Yönetmelikte belirtilen (1) yıl süre ile okuldan uzaklaştırma cezasını uygulamıştır. (A), Ekim (2008) tarihinde Rektörlük tarafından tesis edilen Yönetmelikte belirtilen cezanın ağır olduğunu düşünerek bir iptal davası açmak istemektedir. **(40 puan)**

5- (A)'nin vekili olarak bir dava dilekçesi yazınız. *(Not: Yazdığınız bu dilekçede talepleriniz, gerekçelendirmeleriniz ve dilekçede bulunması gereken hususlar değerlendirilecektir.)*

CEVAP ANAHTARI

CEVAP 1: İdari yargılama sisteminde İstinaf usulünün getirilmesinin temelinde hızlı ve etkin yargılama ile adil yargılanma/hak arama hürriyeti gibi yargılama ilkeleri bulunmaktadır. İstinaf sistemi ile hem uyuşmazlıkların daha etkin ve hızlı bir şekilde sonuçlanması hedeflenmekte hem de Danıştay'ın iş yükünün hafifletilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçlarla ihdas edilen bir müessese olarak İstinaf Sistemi; Anayasa'nın 155. maddesindeki hükme de aykırılık teşkil etmemektedir. Nitekim bahse konu hükümde Anayasa Koyucu Danıştay için; *"...kanunun başka bir idari yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin..."* son inceleme merciidir diyerek aslında Kanun Koyucuya bu konuda bir yetki tanımıştır. Başka bir ifadeyle Kanun Koyucu, Anayasa'nın bu hükmü uyarınca, idari yargıya konu olan uyuşmazlıkların bir kısmının Danıştay'da temyiz edileceğine bir kısmının ise İstinaf aşamasında sonlandırılmasına ilişkin düzenleme yetkisine haiz kılınmıştır. Nitekim İstinaf Sistemi ile ilga edilen "İtiraz" müessesenin uygulanmasında da bazı uyuşmazlıklar itiraz aşamasında sonlanmakta Danıştay'da temyize konu olmamaktadır. Dolayısıyla İstinaf sisteminin Anayasa'nın 155. maddesine göre Anayasa'ya aykırılığından söz edilemez.

CEVAP 2: 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre idari yargıda iki tür dava vardır. Bunlar iptal ve tam yargı davalarıdır. İdari yargıda bu dava türleri dışında bir dava açılması ve talepte bulunulmasının geçerliliği söz konusu değildir. Dolayısıyla idari yargıda bir tespit davası açılması mümkün değildir. Dolayısıyla sorudaki gibi, yok hükmünde bir idari iradeye karşı dava açılmak istendiğinde; bu dava bir iptal davası şeklinde ele alınacaktır. Bu davaya karşı mahkeme muhtemelen, idari yargıya konu olabilecek icrai nitelikte bir idari işlem söz konusu olmadığından dolayı davayı ilk inceleme aşamasında reddedecektir. Ancak dava reddedilmiş olsa bile idare kararın gerekçesindeki işlemin yokluğu tespitini göz önünde bulundurarak iradesini gözden geçirmelidir.

CEVAP 3: 2577 sayılı İYUK'nun 31. maddesindeki atıf nedeniyle, HUMK'a bakmak gerekmektedir. HUMK'un ehliyete ilişkin 38. maddesi ise, ehliyet konusunda TMK'ya atıf yapmaktadır. TMK 8 vd. incelendiğinde ise, hak ehliyetine sahip her gerçek ve tüzelkişinin, idari yargıda davacı olabileceğini kolaylıkla söyleyebiliriz. Dolayısıyla idari yargıda dava açabilmek için gerçek veya tüzel kişiliğe sahip olmak gerekmektedir. Soruda bahse konu Bakırköy'ü Güzelleştirme ve Geliştirme Platformu tüzel kişiliğe sahip bir kuruluş değildir. Bu nedenle söz konusu platformun idari yargıda dava açması halinde bu dava ehliyet yönünden reddedilecektir. Ancak bu platform içerisinde bulunan kişilerin tek tek veya birlikte kendi adlarına davacı olabilmeleri, menfaat koşulu sağlanmış olması şartıyla, mümkün olabilecektir.

CEVAP 4: İYUK'un (16/4)'üncü maddesinde; "*Ancak, tam yargı davalarında dava dilekçesinde belirtilen* ***miktar, süre veya diğer usul kuralları gözetilmeksizin*** *nihai karar verilinceye kadar, harcı ödenmek suretiyle bir defaya mahsus olmak üzere artırılabilir ve miktarın artırılmasına ilişkin dilekçe otuz gün içinde cevap verilmek üzere karşı tarafa tebliğ edilir.*" hükmü bulunmaktadır. Çeşitli ihtimallere göre farklı görüşler ileri sürülebilir. Örneğin; kanun lafzında sadece arttırılabilir dendiği için azaltmanın ıslah yolu ile olmayacağı ve feragat yolu ile olabileceği; dolayısıyla ıslah yolu kullanılmamış olacağından azaltılan miktardan bağımsız olarak ıslah yoluna gidilebileceği ifade edilebilir. Ya da miktar azaltıldıktan sonra hala ıslah yolu mümkün olduğundan, ıslahla miktarın arttırılabileceği fakat feragat edilen kısım artık

kesin hüküm teşkil ettiğinden o kısmın ıslah yolu ile tekrar gündeme getirilemeyeceği de ifade edilebilir. Bir başka görüş olarak kanun maddesinde miktar, süre, usul kuralları gözetilmeksizin miktarın arttırılmasına imkân tanındığı için daha önce azaltma yapılmış olsa bile ıslah yolu ile her halükarda miktarın arttırılabileceği de ifade edilebilir. Bu tür görüşlere cevapların gerekçesi dikkate alınarak puan verilmiştir.

DAVA DİLEKÇESİ

Dava dilekçesinde, yönetmeliğin ülke çapında uygulanan bir yönetmelik olmaması nedeniyle davanın İstanbul İdare Mahkemesi'nde açılmış olması, birel işlem olan disiplin cezası ve genel düzenleyici işlem olan disiplin yönetmeliğine aynı anda dava açılmış olması, hukuka aykırılık gerekçelerinde; yönetmelikte öngörülen 1 yıl süre ile okuldan uzaklaştırma cezasının ölçülülük ilkesine aykırı olduğu yönünde açıklamaların yapılış olması ve diğer şekil kurallarına (özellikle dilekçede yer alması gereken zorunlu unsurlara) riayet edilip edilmemiş olması göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılmıştır.